

**ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)
ความสามารถในการแก้ไขปัญหา (AQ) และพฤติกรรมของนิสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
(The Relationships between Emotional Quotient (EQ),
Adversity Quotient (AQ) and Student's Behaviors of
Bansomdejchaopraya Rajabhat University)**

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์* จารุวรรณ ชำนาญกุล*
ภัทราพร พรมงศ์*

*สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (การส่งเสริมสุขภาพ) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา (AQ) และพฤติกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตทั้งเพศชายและเพศหญิงระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 440 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ทั้งส่วนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและส่วนที่ได้ประยุกต์มาจากของกรมสุขภาพจิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติเชิงอนุมาน คือ ไค-สแควร์ (χ^2) ผลการศึกษาพบว่านิสิตมีความฉลาดทางอารมณ์ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งความฉลาดทางอารมณ์และความสามารถในการแก้ปัญหามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงควรส่งเสริมการใช้เวลาว่างของนิสิตให้เป็นประโยชน์ ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมหลังจากเลิกเรียนของนิสิตให้มากขึ้น

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์/ ความสามารถในการแก้ไขปัญหา/ พฤติกรรมของนิสิต

Abstract

The objectives of this survey research were to study the relationships between Emotional Quotient (EQ), Adversity Quotient (AQ) and student's behaviors of Bansomdejchaopraya Rajabhat University. 440 samples consisted of both male and female undergraduate students, third year, academic year 2013 were collected by stratified random sampling from 4,569 populations. Data were collected by a questionnaire that developed by the researchers and applied from EQ questionnaire of Department of mental Health. Data were analyzed by descriptive statistics: frequency, percentage (%), mean (\bar{x}) standard deviation (S.D.). and inferential statistics: chi-square (χ^2). The results showed that Emotional Quotient (EQ), Adversity Quotient (AQ) and student's behaviors were in moderate level. Both Emotional Quotient and Adversity Quotient were significantly related to the student's behaviors at 0.01 significant level. Thus we should promote students to pay their leisure time for their advantage and more activities participation.

Keywords: Emotional Quotient (EQ)/ Adversity Quotient (AQ)/ Student's Behaviors

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ในสังคมปัจจุบัน เพราะสังคมปัจจุบันนี้มีการแข่งขันสูง ความรู้ความสามารถเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอที่จะทำได้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขเพราะย่อมต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมายทำให้เกิดความกดดัน ตึงเครียด ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ทุกคนต่างมุ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งความสุขความสำเร็จในชีวิต คนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้นไม่ใช่จะมีแต่ความฉลาดทางปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาชีวิตให้

เป็นไปในทางที่ดี (ศศิธร สกฤตภูมิ และสุวิธสา เพ็งสีแสง, 2554)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาลซึ่งเปิดการเรียนการสอนมาเป็นเวลานาน และเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงระดับต้นๆ ของประเทศ สามารถผลิตนิสิตที่มีประสิทธิภาพออกสู่ตลาดแรงงาน ทำให้มีนิสิตเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นนิสิตที่มาจากต่างจังหวัด ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตเป็นอย่างมาก เพราะต้องพบเจอกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มากมายตลอดระยะเวลาที่เข้ามาศึกษา ไม่ว่าจะเป็นปัญหากับเพื่อน คนรัก ครอบครัว และการเรียน ทำให้นิสิตบางคนเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาที่ไม่ถูกต้อง เช่น การเที่ยวกลางคืน ดื่ม

เหล่า และเล่นการพนัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผล
กระทบต่อผลการเรียนทั้งสิ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา
ในหัวข้อเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความ
ฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความสามารถในการ
แก้ไขปัญหา และ พฤติกรรมของนิสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่ง
เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในการ
ปรับเปลี่ยนและพัฒนารูปแบบการสอนให้กับ
นิสิตต่อไปในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากร
ของนิสิต ได้แก่ เพศ อายุ คณะ คณะแผนก
ภูมิภาค ลักษณะการพักอาศัยที่กำลังศึกษา
รายได้ต่อเดือน

1.2 เพื่อศึกษาระดับความฉลาดทาง
อารมณ์

1.3 เพื่อศึกษาระดับความสามารถ
ในการแก้ไขปัญหา

1.4 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมทั้ง 6
ด้านของนิสิต ได้แก่ ด้านการเรียนและการเข้า
ร่วมกิจกรรม ด้านการใช้เวลาว่าง ด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ด้านความสัมพันธ์
กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับสังคมและด้าน
ความสัมพันธ์กับครอบครัว

1.5 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมของนิสิต

1.6 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความสามารถในการแก้ไขปัญหากับพฤติกรรม
ของนิสิต

2. สมมุติฐานในการวิจัย

2.1 ความฉลาดทางอารมณ์มี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนิสิต

2.2 ความสามารถในการแก้ไข
ปัญหามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนิสิต

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบ
สอบวัดความฉลาดทางอารมณ์ได้ประยุกต์ใช้
ของกรมสุขภาพจิต แบบสอบวัดความสามารถ
ในการแก้ไขปัญหาและพฤติกรรมของนิสิต
ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดและจาก
การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยให้กลุ่ม
ตัวอย่างได้อ่านและตอบแบบสอบวัดด้วย
ตนเอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้
ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจาก
เอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำรา
วิทยานิพนธ์และผลงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 สำหรับภาคสนาม ผู้วิจัยได้นำ
แบบสอบวัดที่สร้างขึ้น ไปดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 9-26 ธันวาคม
2556 โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอแบบ
สอบวัดด้วยตนเองที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน
สมเด็จเจ้าพระยา จำนวนทั้งสิ้น 440 ชุด ทั้งนี้
ผู้วิจัยได้แนะนำตนเอง อธิบายวัตถุประสงค์
ของการวิจัยและรายละเอียดของแบบสอบวัด

ให้แก่กลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่อาคารเรียนและรอบเก็บแบบสอบวัดกันด้วยตนเองผู้วิจัยสามารถได้คืนครบจำนวน 440 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

5. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม

6. ประชากรและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

6.1 ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2556 ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 จำนวน 4,569 คน

6.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร การสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยการสุ่มตามสัดส่วนแต่ละชั้นภูมิหาเป็นตามสมการที่ 1

$$n_i = N_i / (N/n) \\ = N_i [n/N]$$

เมื่อ n_i = ขนาดในชั้นภูมิที่ i
 n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 N_i = ขนาดของประชากรในชั้นภูมิที่ i
 จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนนิติตตั้งตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างนิติตชั้นปีที่ 3

คณะ	จำนวนนิติต (N)		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)		รวม (n)
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	488	327	43	29	72
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	514	415	45	36	81
วิทยาการจัดการ	580	878	51	77	128
ครุศาสตร์	539	828	47	72	119
รวม	2,121	2,448	186	214	400

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ในการศึกษามีจำนวน 400 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาดของการเก็บข้อมูลและความสมบูรณ์ของงานวิจัย ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลทั้งหมดจำนวน 440 คน

7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

7.1 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.2 สถิติวิเคราะห์ (Chi-square test) ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาด

ทางอารมณ์ ความสามารถในการแก้ไขปัญหา และพฤติกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถในการแก้ไขปัญหา และพฤติกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 440 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 9-26 ธันวาคม 2556 ผลการวิจัยนำเสนอทั้งหมดเป็น 4 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

จากการศึกษาพบว่านิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปีจำนวน 214 คิดเป็นร้อยละ 48.60 ส่วนใหญ่เกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธจำนวน 414 คน คิดเป็นร้อยละ 94.10 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลางจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 4,000 บาท จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 ลักษณะการพักอาศัยที่กำลังศึกษาส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา/ผู้ปกครอง จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความฉลาดทางอารมณ์

จากการศึกษาพบว่านิสิตมีความฉลาดทางอารมณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 2.73$, S.D.=0.18) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 15 “เมื่อทำผิดฉันสามารถกล่าวคำขอโทษผู้อื่นได้” ($\bar{X} = 3.10$, S.D.= 0.89) รองลงมาคือข้อที่ 13 “เป็นเรื่องธรรมดาที่จะเอาเปรียบผู้อื่นเมื่อมีโอกาส” ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.83) และข้อที่ 42 “ทุกปัญหามักมีทางออกเสมอ” ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.89)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความสามารถในการแก้ไขปัญหา

จากการศึกษาพบว่านิสิตมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.56) สรุปผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 จากการศึกษาด้านการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่านิสิตมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.84) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 3 “หากผลการเรียนในภาคเรียนนี้ตกต่ำ” ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือข้อที่ 5 “ถ้าฉันสอบไม่ผ่าน” ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.83) และข้อที่ 2 “ฉันได้รับมอบหมายให้ทำงานที่เกินความสามารถของฉัน” ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.74)

3.2 จากการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ พบว่านิสิตมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.98) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 7 “หากฉันมีเพศสัมพันธ์กับแฟน” ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.92) รองลงมาคือข้อที่ 8 “หากฉันพบว่าตัวเอง/แฟนของฉันตั้งครรภ์ขณะ

กำลังศึกษาอยู่” ($\bar{X} = 3.31, S.D. = 0.87$) และข้อที่ 3 “ถ้าเพื่อนต่างเพศชวนไปนอนค้างคืนที่หอพัก” ($\bar{X} = 3.08, S.D.=1.01$)

3.3 จากการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน พบว่านิสิตมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.09, S.D. = 0.88$) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 8 “หากเพื่อนของคุณกำลังป่วยเป็นโรคร้ายแรง แล้วมาขอคำปรึกษา” ($\bar{X} = 3.33, S.D. = 0.80$) รองลงมาคือข้อที่ 2 “ถ้าเพื่อนในกลุ่มเข้าใจผิดและกำลังจะแยกตัวไป” ($\bar{X} = 3.20, S.D. = 0.85$) และข้อที่ 4 “ถ้าทำงานร่วมกับเพื่อนแล้วมีความคิดไม่ตรงกัน” ($\bar{X} = 3.16, S.D. = 0.81$)

3.4 จากการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว พบว่านิสิตมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.97, S.D. = 0.89$) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 8 “หากคนในครอบครัวป่วยเป็นโรคร้ายแรง” ($\bar{X} = 3.38, S.D. = 0.80$) รองลงมาคือข้อที่ 5 “เมื่อพ่อ/แม่รู้ว่าฉันโคคเรียนจนทำให้ฉันไม่มีสิทธิสอบ” ($\bar{X} = 3.34, S.D. = 2.10$) และข้อที่ 4 “ถ้าฉันทะเลาะกับพ่อ/แม่อย่างรุนแรง” ($\bar{X} = 3.27, S.D. = 0.75$)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลพฤติกรรมของนิสิต

จากการศึกษาพบว่านิสิตมีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.04, S.D. = 0.55$) สรุปผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

จากการศึกษาด้านการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่านิสิตมีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50, S.D.$

$= 0.99$) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 1 “ฉันเข้าเรียนตามตารางเรียน” ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.92$) รองลงมาคือข้อที่ 8 “ฉันส่งงานตามเวลาที่กำหนด” ($\bar{X} = 3.94, S.D.=0.92$) และข้อที่ 7 “ฉันทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย” ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.90$)

จากการศึกษาด้านการใช้เวลาว่าง พบว่านิสิตมีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30, S.D. = 1.12$) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 3 “ฉันฟังเพลง” ($\bar{X} = 4.08, S.D.=0.98$) รองลงมาคือข้อที่ 4 “ฉันดูทีวี” ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 1.09$) และข้อที่ 1 “ฉันอ่านหนังสือ” ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 1.01$)

จากการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ พบว่านิสิตมีพฤติกรรมด้านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 1.17$) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 7 “ฉันมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน” ($\bar{X} = 4.82, S.D. = 0.64$) รองลงมาคือข้อที่ 6 “ฉันกอดจูบกับเพศตรงข้าม” ($\bar{X} = 3.69, S.D. = 1.27$) และข้อที่ 8 “ฉันมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม” ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 1.38$)

จากการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน พบว่านิสิตมีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.52, S.D. = 1.35$) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 2 “ฉันทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกับเพื่อน” ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 2.59$) รองลงมาคือข้อที่ 8 “ฉันเข้ากับเพื่อนในกลุ่มได้ดี” ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 1.02$) และข้อที่ 4 “ฉันช่วยเหลือเพื่อนยามเพื่อนเดือดร้อน” ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 2.06$)

จากการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับสังคม พบว่านิสิตมีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.10) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 6 “ฉันช่วยเหลืองานครู/อาจารย์” ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.98) รองลงมาคือข้อที่ 7 “ฉันช่วยเหลืองานชุมชน ” ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.08) และข้อที่ 1 “ฉันเป็นตัวแทนของห้องในการเข้าร่วมกิจกรรม” ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.08)

จากการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว พบว่านิสิตมีพฤติกรรม โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 1.10) ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 5 “ฉันช่วยเหลืองานบ้าน” ($\bar{X} = 3.9$, S.D. = 1.04) รองลงมาคือข้อที่ 3 “ฉันกินข้าวร่วมกับครอบครัว ” ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.04) และข้อที่ 4 “ฉันร่วมกิจกรรมกับครอบครัว” ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.05)

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา (AQ) และพฤติกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมของนิสิต

โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-Square) ผลการวิเคราะห์พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทั้ง 6 ด้านโดยรวมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000) สรุปผลเป็นรายด้านได้ดังนี้ ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการเรียนและการเข้าร่วม

กิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000)

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการใช้เวลาว่างอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.80)

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000)

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000)

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับสังคมอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.155)

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000)

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ไขปัญหา กับพฤติกรรมของนิสิต

โดยใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) ผลการวิเคราะห์พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทั้ง 6 ด้านโดยรวมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000) สรุปผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการเข้าเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000)

ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการใช้เวลาว่างอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.0391)

ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000)

ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.017)

ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับสังคมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.015)

ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000)

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา (AQ) และพฤติกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน

สมเด็จพระเจ้าพระยา ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลตามสมมุติฐาน ดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 2.1 ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทั้ง 6 ด้านโดยรวมของนิสิต เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการที่ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทั้ง 6 ด้านโดยรวมของนิสิตนั้นเกิดจากการที่นิสิตมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาทำให้มีความสามารถในการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว ปรากฏผลและอภิปรายได้ดังนี้

1. ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่มีสติมีความรับผิดชอบในงานของตนเองเป็นอย่างดี เช่น เข้าเรียนตามตารางเรียน ทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย ส่งงานตามเวลาที่กำหนด และเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสาขาวิชาจัดขึ้น อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของวนิดา กันทาแก้ว (2550: 128) เรื่องความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค เชาวน์อารมณ์ และพฤติกรรมของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ พบว่าเชาวน์อารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมของนักเรียน

2. ความฉลาดทางอารมณ์ไม่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการใช้เวลาว่างของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา/ผู้ปกครองซึ่งหลังจากเลิกเรียนแล้ว นิสิตจะกลับบ้านและใช้เวลาว่างไปกับความบันเทิงที่บ้านกับครอบครัว แต่มีได้ใช้เวลาว่างในด้านที่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา และทำงานพิเศษ (part-time) แต่กลับใช้เวลาว่างในการดูหนัง ฟังเพลง ดูทีวี ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมเพื่อความบันเทิงไม่ค่อยมีแก่นสารเกือบทั้งสิ้น จึงทำให้ความฉลาดทางอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการใช้เวลาว่างของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส ยอดคำ (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่องการใช้เวลาว่างและความต้องการกิจกรรมในยามว่างของนักเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากิจกรรมในยามว่างที่นักเรียนชอบทำมากในขณะที่อยู่ที่โรงเรียนคือพูดคุยกับเพื่อน ส่วนกิจกรรมในยามว่างที่นักเรียนชอบทำมากหลังเวลาโรงเรียนเลิกคือ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง

3. ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางเพศเป็นไปในทางที่ดีซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของบาร์-ออน (Bar-On) ที่กล่าวว่าสามารถรับรู้ความรู้สึกและอารมณ์ของตนเอง รู้ว่าตนเองรู้สึกอย่างไรและเหตุใดจึงรู้สึกเช่นนั้น

4. ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน เช่น ทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกับเพื่อน ช่วยเหลือเพื่อนยามเพื่อนเดือดร้อน และเข้ากับเพื่อนในกลุ่มได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ชันดิยะ (2552: 129-130) เรื่องปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ปัจจัยสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลทางบวกต่อความฉลาดทางอารมณ์ แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งด้านการเรียนและเรื่องส่วนตัว มีความจริงใจต่อกัน เป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์และประสบความสำเร็จในด้านการเรียน

5. ความฉลาดทางอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม เรื่องของการเป็นตัวแทนสาขาวิชาที่ทำงานร่วมกับสโมสรนิสิต/นักศึกษา หรือการเป็นตัวแทนของสาขาวิชาในการทำงานร่วมกับกิจการนิสิต/นักศึกษา เป็นต้น เพราะการเรียนใน

ระดับมหาวิทยาลัยนั้นจำเป็นต้องเน้นในเรื่องของการเข้าร่วมกิจกรรมไปด้วยจึงจะทำให้ นิสิตนั้นสามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ซึ่งไม่ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ปาริกา อัครนิवास (2550: 89) เรื่องการศึกษาความฉลาดทาง อารมณ์กับการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่านักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีความฉลาด ทางอารมณ์สัมพันธ์กับการปรับตัวทางสังคม ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว ของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวในทางที่ดี เพราะมีการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ส่งผลให้ คนในครอบครัวรักใคร่ปรองดองกัน จึงทำให้ คนในครอบครัวไม่มีปัญหากัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ คันธรัตน์ ยอดพิชัย (2549: 136) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาดทาง อารมณ์กับความเครียดของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร พบว่าความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับความฉลาดทางอารมณ์โดยภาพรวม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทาง อารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนิสิต

คือ ด้านการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรม ด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ด้านความสัมพันธ์ กับเพื่อน และด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว แต่ด้านที่ไม่มีความสัมพันธ์กันคือ ด้านการใช้ เวลาว่างและด้านความสัมพันธ์กับสังคม ทั้งนี้ เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับ ครอบครัว หลังจากเลิกเรียนแล้วนิสิตจะกลับบ้านและใช้เวลาว่างส่วนใหญ่กับความบันเทิง คือ การดูหนัง ฟังเพลง ดูทีวี ร่วมกับครอบครัว แต่ไม่ได้ใช้เวลาว่างในทางที่เป็นประโยชน์คือ อ่านหนังสือ เล่นกีฬา จึงส่งผลให้ความสัมพันธ์ ทางสังคมอยู่ในระดับปานกลางเพราะนิสิต ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม จึงทำให้ทั้งสองด้านนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ของนิสิต

สมมุติฐานที่ 2.2 ความสามารถในการ แก้ไขปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของ นิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา

ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทั้ง 6 ด้านโดยรวม ของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยาเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ซึ่ง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการที่ความสามารถในการ แก้ไขปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ทั้ง 6 ด้านโดยรวมของนิสิตนั้นเกิดจากการที่ นิสิตมีพัฒนาการคิดแก้ไขปัญหา สามารถ ลำดับความสำคัญของปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการตอบสนองต่อปัญหาและ

อุปสรรคได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้านแล้ว ปรากฏผลและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความสามารถในการแก้ไขปัญหามี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการเรียนและ
การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยราช
ภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่มี
การแก้ไขปัญหาด้านการเรียนและการเข้าร่วม
กิจกรรมได้เป็นอย่างดี สามารถจัดสรรเวลาได้
อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัย
ของ วนิตา กันทาแก้ว (2550: 128) เรื่อง
ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรค เซาว์
อารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนระดับช่วง
ชั้นที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ พบว่า
ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคมี
ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน
ของนักเรียน

2. ความสามารถในการแก้ไขปัญหามี
ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการใช้
เวลาว่างของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน
สมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่ใช้เวลาว่าง
กับความบันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ดูทีวี แต่
กลับใช้เวลาว่างด้านการค้นคว้าหาความรู้
ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัย
ของ มนัส ยอดคำ (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา
เรื่องการใช้เวลาว่างและความต้องการกิจกรรม
ในยามว่างของนักเรียนในจังหวัดเชียงใหม่
พบว่ากิจกรรมในยามว่างที่นักเรียนชอบทำ
มากในขณะที่อยู่ที่โรงเรียน คือพูดคุยกับเพื่อน
ส่วนกิจกรรมในยามว่างที่นักเรียนชอบทำมาก
หลังเวลาโรงเรียนเลิกคือ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง

3. ความสามารถในการแก้ไขปัญหามี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์
ระหว่างเพศของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน
สมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่มีการแก้ไข
ปัญหาทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง
สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่าง
เพศชายกับเพศหญิงมีปฏิริยาต่อกัน หรือ
มาร่วมกันแสดงกิจกรรมใดๆ ก็ตามเพื่อเป็น
การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และกัน ซึ่ง
ความสัมพันธ์ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อการมี
เพศสัมพันธ์เสมอไปก็ได้ (David, et al., 1991
อ้างถึงใน นิมิตร มั่งมีทรัพย์, 2542: 8)

4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหามี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้าน
ความสัมพันธ์กับเพื่อนของนิสิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่
มีการแก้ไขปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง เพราะ
สามารถช่วยเหลือเพื่อนได้ในทุกเรื่องที่สามารถ
ช่วยเหลือได้ เช่น เป็นที่ปรึกษาของเพื่อน
ช่วยเหลืองานเพื่อนที่ไม่ใช่งานของตนเอง
และให้เพื่อนยืมของใช้ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้อง
กับทฤษฎีอี อาร์ จี (ERG) ของแอลเดอร์
เฟอร์ (Alderfer) กล่าวว่า ความต้องการ
ด้านความสัมพันธ์ (Relatedness: R) คือ
ความต้องการผูกพันกับผู้อื่นในการทำงาน
ต้องการเป็นพวก ต้องการได้รับการยอมรับ
ร่วมรับรู้และแบ่งปันความรู้สึกระหว่างกัน
ต้องมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องการเป็นเพื่อน

5. ความสามารถในการแก้ไขปัญหามี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์
กับสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน

สมเด็จพระเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่มีการแก้ไข ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยนิสิตมีจิต อาสาในการช่วยเหลือสังคม เช่น นิสิต ช่วยเหลืองานครู/อาจารย์ ช่วยเหลืองานชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามคำจำกัดความของ คาห์น (Kahn, 1979: 85) ถึงการสนับสนุนทางสังคม (social support) ว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์อย่างมี จุดหมายระหว่างบุคคล ซึ่งจะทำให้สิ่งเหล่านี้ ครึ่งหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งคือความผูกพันใน แ่งดี จากคนหนึ่ง ไปยังอีกคนหนึ่ง การยืนยัน รับรองหรือเห็นพ้องกับพฤติกรรมของผู้หนึ่ง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในด้านเงินทอง สิ่งของหรืออื่นๆ

6. ความสามารถในการแก้ไขปัญหามี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ กับครอบครัวของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา พบว่าส่วนใหญ่มีการ แก้ไขปัญหาอยู่ในระดับสูง โดยมีการร่วม กิจกรรมกันภายในครอบครัวทำให้บุคคลใน ครอบครัวมีความเข้าใจกัน จึงทำให้เมื่อเกิด ปัญหาขึ้นภายในครอบครัวสามารถที่จะแก้ไข ปัญหาได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการ ศึกษาวิจัยของสมิธ วุฒิสวัสดิ์ (2552: 86) เรื่อง การศึกษาสัมพันธ์ภาพในครอบครัวของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่านักเรียนหญิงมี สัมพันธภาพในครอบครัวมากกว่านักเรียนชาย

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหามี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนิสิตคือ ด้าน การเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม ด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ด้านความสัมพันธ์

กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับสังคม และด้าน ความสัมพันธ์กับครอบครัว แต่ด้านที่ไม่มี ความสัมพันธ์คือ ด้านการใช้เวลาว่าง ทั้งนี้ เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างกับความ บันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ดูทีวี แต่กลับใช้ เวลาว่างในการค้นคว้าหาความรู้ในระดับ ปานกลาง จึงทำให้ความสามารถในการแก้ไข ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างไม่มีความสัมพันธ์กัน

เป็นการแสดงให้เห็นว่าทั้งความ ฉลาดทางอารมณ์และความสามารถในการ แก้ไขปัญหาของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน สมเด็จพระเจ้าพระยา ต่างก็ไม่มีความสัมพันธ์กับ ด้านการใช้เวลาว่างของนิสิต แสดงให้เห็นว่า นิสิตมีความฉลาดทางอารมณ์และการแก้ไข ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่ สามารถจัดการกับการใช้เวลาว่างได้อย่าง เหมาะสม เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ใช้เวลาว่าง ไปกับความบันเทิงและเรื่องไม่มีแก่นสารหรือ ไร้สาระมากจนเกินไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรส่งเสริมการใช้ เวลาว่างของนิสิตให้เป็นประโยชน์ ส่งเสริม การเข้าร่วมกิจกรรมหลังจากเลิกเรียนของนิสิต ให้มากขึ้น เช่น การเล่นกีฬา การเข้าร่วม กิจกรรมของชมรมหรือชุมชน สนับสนุน โครงการในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม หรือการเข้าค่าย ผู้บำเพ็ญ เพื่อให้นิสิตสามารถใช้เวลาว่างในทางที่ เป็นประโยชน์มีสาระ และยังเป็นส่งเสริม พัฒนาการด้านสังคมให้แก่ นิสิตอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายหลังเลิกเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น กิจกรรมพัฒนาวิชาการ กิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหา กิจกรรมชมรม กิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่าง พี่กับน้อง กิจกรรมนันทนาการ ตลอดจน กิจกรรมจิตสาธารณะ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2543). **คู่มือความฉลาดทางอารมณ์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คันธารรัตน์ ยอดพิชัย. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์กับ ความเครียดของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิमित มั่งมีทรัพย์. (2542). **ความสัมพันธ์ระหว่างเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น**. คุษฎีนิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปาริกา อัครนิวาศ. (2550). **การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์กับการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัย**

ราชภัฏสวนดุสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มนัส ยอดคำ. (2539). **การใช้เวลาว่างและความต้องการกิจกรรมในยามว่างของนักเรียนเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วนิดา กันทาแก้ว. (2550). **ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค เชาว์อารมณ์และพฤติกรรมการเรียนของ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่**. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศศิธร สกฤตภูมิ และสุวิธสา เฟ็งสีแสง (2554). **ความรู้คู่คุณธรรมกับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. วารสารก้าวทันโลกวิทยาศาสตร์, 11(1): 120-127.

สมิธ วุฒิสวัสดิ์. (2552). **การศึกษาสัมพันธ์ภาพในครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุมาลี ชันดิยะ. (2552). **ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ**

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย
และประเมินผลการศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Ab Psy ReinDEAR. (2552). ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคในการทำงาน. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2556 จาก <http://www.bloggang.com/mainblog>

Bar-On, R. (1997). **Bar-On emotional quotient inventory (EQ-i): technical manual**. Toronto Canada: Multi-Health System.

Cowboy Manager. (2554). พฤติกรรมองค์กรตอนที่ 14 ทฤษฎี ERG ของ Alderfer. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2557 จาก http://cowboymanager.blogspot.com/2011/05/14_erg-alderfer.html

Kahn, R.L. (1979). **Aging and social support**. In aging from birth to death: Interdisciplinary perspective Coro: Westview Press.